

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μέτρα προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, αποτελείται από πέντε (5) Μέρη και ογδόντα έξι (86) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση, με το Πρώτο Μέρος του νομοσχεδίου «επικαιροποιείται το νομοθετικό πλαίσιο για την εταιρική διακυβέρνηση των ανωνύμων εταιρειών, με εισηγμένες μετοχές ή άλλες κινητές αξίες σε ρυθμιζόμενη αγορά στην Ελλάδα» (Αιτιολογική Έκθεση, Γενικό Μέρος, σελ. 1).

Ειδικότερα, διά των ρυθμίσεων του Μέρους Α' (άρθρα 1–24), το οποίο αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια, υπό τον τίτλο «Διατάξεις για την Εταιρική Διακυβέρνηση Ανωνύμων Εταιρειών», διαμορφώνεται εκ νέου το νομοθετικό πλαίσιο για την εταιρική διακυβέρνηση των ανωνύμων εταιρειών με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά στην Ελλάδα.

Διά των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 1-2), υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις», καθορίζεται, μεταξύ άλλων, το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων

του Πρώτου Μέρους (άρθρο 1) και παρατίθενται οι ορισμοί των εννοιών που περιέχονται στις διατάξεις των άρθρων 1 έως 24 (άρθρο 2). Προβλέπεται ότι οι διατάξεις του Πρώτου Μέρους εφαρμόζονται συμπληρωματικά σε σχέση με τις διατάξεις του ν. 4548/2018 περί ανωνύμων εταιρειών (άρθρο 1 παράγραφος 2) και υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή του εθνικού δικαίου, καθώς και των κανονιστικών πράξεων της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών (άρθρο 1 παράγραφος 4). Ακόμη, προβλέπεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 1-24 του νομοσχεδίου δεν εφαρμόζονται ούτε στις ανώνυμες εταιρείες με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) που λειτουργεί στην Ελλάδα, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό τους, ούτε στην Τράπεζα της Ελλάδος (άρθρο 1 παράγραφος 3).

Διά των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 3-9), υπό τον τίτλο «Διοικητικό Συμβούλιο», εισάγεται, μεταξύ άλλων, η υποχρέωση των εισηγμένων εταιρειών να διαθέτουν, εγκριθείσα από το Διοικητικό τους Συμβούλιο, «πολιτική καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου», η οποία καθορίζει, ιδίως, τα κριτήρια που, κατ' ελάχιστον, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, μεταξύ των οποίων είναι και η εκπροσώπηση ανά φύλο σε ποσοστό που δεν υπολείπεται του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 3 παράγραφος 1). Στο πλαίσιο αυτό, η πολιτική καταλληλότητας, καθώς και κάθε ουσιώδης τροποποίησή της, υποβάλλονται προς έγκριση και στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας, και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της εταιρείας (άρθρο 3 παράγραφος 3). Καθορίζονται εκ νέου τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς τη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας (άρθρο 4), όπως και οι κατηγορίες μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη (άρθρο 5 παράγραφος 1). Η ιδιότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ως εκτελεστικών ή μη εκτελεστικών, ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο (άρθρο 5 παράγραφος 2). Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση ή ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 9 του νομοσχεδίου, ενώ δεν θα πρέπει να υπολείπονται του ενός τρίτου (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του, που δεν μπορούν να είναι λιγότερα από δύο (άρθρο 5 παράγραφος 2). Επίσης, καθορίζονται τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των εκτελεστικών και των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρα 6 και 7). Ακόμη, προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος του Διοικητικού

Συμβουλίου είναι μη εκτελεστικό μέλος, και, σε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο διορίσει ως Πρόεδρό του ένα μέλος εκ των εκτελεστικών (μελών), διορίζει υποχρεωτικά Αντιπρόεδρό του εκ των μη εκτελεστικών μελών του (άρθρο 8). Καθορίζεται εκ νέου το πλαίσιο περί ανεξαρτησίας των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και, συγκεκριμένα, ορίζονται αυστηρότερες (αρνητικές) προϋποθέσεις, προκειμένου να θεωρείται ένα μη εκτελεστικό μέλος ως ανεξάρτητο, και απαριθμούνται ενδεικτικές περιπτώσεις στις οποίες υφίσταται σχέση εξάρτησης (άρθρο 9).

Διά των διατάξεων του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 10-12), υπό τον τίτλο «Διατάξεις για τις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, εισάγεται η υποχρέωση συγκρότησης, εκτός της επιτροπής ελέγχου που υφίσταται σήμερα, δύο νέων επιτροπών, της επιτροπής αποδοχών (άρθρο 11) και της επιτροπής υποψηφιοτήτων (άρθρο 12), οι αρμοδιότητες των οποίων δύνανται να ανατεθούν σε μία επιτροπή (άρθρο 10 παράγραφος 2). Οι νέες αυτές επιτροπές πρέπει να είναι τουλάχιστον τριμελείς και να αποτελούνται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ δύο, κατ' ελάχιστον, μέλη εξ αυτών θα πρέπει να είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά (άρθρο 10 παράγραφος 3). Ακόμη, καθορίζονται οι αρμοδιότητες της επιτροπής αποδοχών (άρθρο 11), όπως και της επιτροπής υποψηφιοτήτων (άρθρο 12).

Διά των διατάξεων του Κεφαλαίου Δ' (άρθρα 13-17), υπό τον τίτλο «Οργανωτικές Διατάξεις», ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι κάθε εταιρεία υιοθετεί και εφαρμόζει σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 24 του νομοσχεδίου, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της (άρθρο 13). Ρυθμίζονται, επίσης, ζητήματα που αφορούν τον κανονισμό λειτουργίας της μητρικής εταιρείας και των σημαντικών θυγατρικών της (άρθρο 14), όπως και ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, η οποία αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα εντός της εταιρείας με σκοπό την παρακολούθηση και βελτίωση των λειτουργιών της εταιρείας ως προς το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της (άρθρο 15), και καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτής της μονάδας (άρθρο 16). Επιπρόσθετα, προβλέπεται υποχρέωση της εταιρείας να υιοθετεί και να εφαρμόζει κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, ο οποίος θα πρέπει να έχει καταρτισθεί από φορέα εγνωσμένου κύρους, και παρέχεται εξουσιοδότηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τον καθορισμό κάθε ειδικότερου θέματος για την εφαρμογή της διάταξης αυτής (άρθρο 17).

Διά των διατάξεων του Κεφαλαίου Ε' (άρθρα 18-24), υπό τον τίτλο «Διατάξεις για την Ενημέρωση των Επενδυτών», ορίζονται, μεταξύ άλλων, υπο-

χρεώσεις του Διοικητικού Συμβουλίου περί διαφάνειας και ενημέρωσης των μετόχων της εταιρείας ως προς τα υποψήφια μέλη του (άρθρο 18). Περαιτέρω, προβλέπεται η λειτουργία μονάδας εξυπηρέτησης μετόχων, η οποία έχει την ευθύνη για την άμεση, ακριβή και ισότιμη πληροφόρηση των μετόχων καθώς και την υποστήριξη τους κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους (άρθρο 19). Ακόμη, προβλέπεται η λειτουργία μονάδας εταιρικών ανακοινώσεων η οποία προβαίνει στις απαραίτητες ανακοινώσεις που αφορούν «ρυθμιζόμενες πληροφορίες» και «εταιρικά γεγονότα», όπως αυτά ρυθμίζονται βάσει ειδικών διατάξεων (άρθρο 20). Η μονάδα εξυπηρέτησης μετόχων και η μονάδα εταιρικών ανακοινώσεων μπορούν να λειτουργούν ως μία ενιαία μονάδα (άρθρο 20). Ακόμη, εισάγεται η υποχρέωση επιβεβαίωσης από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία του ότι η εταιρεία διαθέτει επικαιροποιημένο κανονισμό λειτουργίας, με το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 14 του νομοσχεδίου (άρθρο 21). Καθορίζονται εκ νέου οι προϋποθέσεις για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας διά της καταβολής μετρητών, ή για την έκδοση ομολογιακού δανείου με δημόσια προσφορά, καθώς και οι προϋποθέσεις για αλλαγές (αποκλίσεις) στη χρήση αντληθέντων από την αύξηση κεφαλαίων (άρθρο 22). Επίσης, για τη λήψη απόφασης από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας σχετικά με τη διάθεση, με μία ή περισσότερες συναλλαγές, περιουσιακών στοιχείων της, εντός διαστήματος δύο ετών, η αξία των οποίων υπερβαίνει το 51% της συνολικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της, εισάγεται η αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 130 του ν. 4548/2018 (άρθρο 23). Ορίζεται, εξ άλλου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 1 έως 23 του νομοσχεδίου, υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Τράπεζας της Ελλάδος ως προς τα εποπτευόμενα από αυτές πρόσωπα, και καθορίζεται εκ νέου το πλαίσιο των επιβαλλόμενων κυρώσεων (άρθρο 24).

Το Μέρος Β΄ του νομοσχεδίου (άρθρα 25-75), υπό τον τίτλο «Διατάξεις για τη Σύγχρονη Αγορά Κεφαλαίου», αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια.

Ειδικότερα, διά των διατάξεων του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 25-36), υπό τον τίτλο «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων», ενσωματώνονται στην ελληνική έννομη τάξη διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ (ΕΕ L 132/20.5.2017, σελ. 1-25).

Σύμφωνα με το Προοίμιο της εν λόγω Οδηγίας, «(η) αποτελεσματική και

διατηρήσιμη ενεργός συμμετοχή των μετόχων αποτελεί έναν από τους θεμέλιους λίθους του μοντέλου εταιρικής διακυβέρνησης των εισηγμένων εταιρειών, το οποίο εξαρτάται από ελέγχους και ισορροπίες μεταξύ των διαφόρων οργάνων και των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών. Η μεγαλύτερη συμμετοχή των μετόχων στην εταιρική διακυβέρνηση των εταιρειών αποτελεί ένα από τα μέσα που μπορούν να βελτιώσουν τη χρηματοοικονομική και μη χρηματοοικονομική απόδοση των εταιρειών, μεταξύ άλλων όσον αφορά παράγοντες σχετικούς με το περιβάλλον, την κοινωνία και τη διακυβέρνηση, ιδίως όπως αναφέρεται στις αρχές για υπεύθυνες επενδύσεις που υποστηρίζονται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Επιπρόσθετα, η μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών, ιδίως των εργαζομένων, στην εταιρική διακυβέρνηση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη διασφάλιση μιας περισσότερο μακροπρόθεσμης προσέγγισης από τις εισηγμένες εταιρείες η οποία πρέπει να ενθαρρυνθεί και να συνεκτιμηθεί» (βλ. σκέψη υπό στοιχ. 14 του Προοιμίου της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828). Σύμφωνα, εξ άλλου, με την Αιτιολογική Έκθεση, «(ο)ι διατάξεις των άρθρων 25 έως 36 καθορίζουν προϋποθέσεις για την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων των μετόχων που συνδέονται με δικαίωμα ψήφου σε γενικές συνελεύσεις εταιρειών οι οποίες έχουν την καταστατική τους έδρα στην Ελλάδα και οι μετοχές των οποίων έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά εγκατεστημένη ή λειτουργούσα σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καθορίζουν επίσης ειδικές απαιτήσεις, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των μετόχων, ιδίως μακροπρόθεσμα. Οι εν λόγω ειδικές απαιτήσεις εφαρμόζονται για την ταυτοποίηση των μετόχων, τη διαβίβαση πληροφοριών, τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των μετόχων, τη διαφάνεια των θεσμικών επενδυτών, τους διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων και τους πληρεξούσιους συμβούλους» (Αιτιολογική Έκθεση, Μέρος Β', σελ. 9).

Ειδικότερα, ορίζεται το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' (άρθρο 25) και παρατίθενται οι ορισμοί των εννοιών που περιέχονται στις διατάξεις των άρθρων 25 έως 36 (άρθρο 26). Προβλέπεται το δικαίωμα των εταιρειών να εξακριβώνουν τα στοιχεία των μετόχων τους (άρθρο 27 παράγραφος 1), ο δε διαμεσολαβητής, κατόπιν αιτήματος της εταιρείας ή τρίτου μέρους που έχει ορισθεί από αυτήν, γνωστοποιεί στην εταιρεία, χωρίς καθυστέρηση, τα στοιχεία ταυτότητας του μετόχου (άρθρο 27 παράγραφος 2). Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα ως προς τη διαβίβαση, μέσω διαμεσολαβητών, πληροφοριών από την εταιρεία στους μετόχους ή σε τρίτους που έχουν ορισθεί από μέτοχο (άρθρο 28). Ακόμη, προβλέπονται ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση των μετόχων στην άσκηση των δι-

καιωμάτων τους, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος συμμετοχής και ψήφου στις γενικές συνελεύσεις (άρθρο 29), και ορίζεται ότι οι διαμεσολαβητές δημοσιοποιούν στην ιστοσελίδα τους τις χρεώσεις που επιβάλλουν χωριστά για κάθε υπηρεσία την οποία παρέχουν (άρθρο 30 παράγραφος 1). Οι χρεώσεις που επιβάλλονται από διαμεσολαβητές στους μετόχους, τις εταιρείες ή άλλους διαμεσολαβητές, δεν εισάγουν διακρίσεις, και είναι ανάλογες προς τις πραγματικές δαπάνες που προκύπτουν βάσει της παροχής των υπηρεσιών αυτών (άρθρο 30 παράγραφος 2). Ενδεχόμενες διαφορές μεταξύ των χρεώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις εγχώριας και διασυννοριακής άσκησης δικαιωμάτων, επιτρέπονται μόνον εφόσον είναι δεόντως αιτιολογημένες και εφόσον ανταποκρίνονται στις διαφορές ως προς τα πραγματικά έξοδα που προκύπτουν κατά την παροχή των υπηρεσιών αυτών από τους διαμεσολαβητές (άρθρο 30 παράγραφος 2). Ορίζεται, επίσης, ότι τα άρθρα 27 ως 30 του νομοσχεδίου εφαρμόζονται και στους διαμεσολαβητές τρίτων χωρών (άρθρο 31). Καθορίζονται, εξ άλλου, οι υποχρεώσεις των θεσμικών επενδυτών όπως και των διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων να αναπτύσσουν και να δημοσιοποιούν πολιτική για την ενεργό συμμετοχή των μετόχων στις εταιρείες, όπως και να δημοσιοποιούν σε ετήσια βάση τον τρόπο εφαρμογής της εν λόγω πολιτικής, σε περίπτωση δε παρέκκλισης από τις ως άνω υποχρεώσεις, οφείλουν να εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους επέλεξαν να μην συμμορφωθούν προς αυτές (άρθρο 32). Επιπρόσθετα, προβλέπεται υποχρέωση των θεσμικών επενδυτών να γνωστοποιούν στο κοινό την επενδυτική στρατηγική τους σε μετοχές, η οποία περιλαμβάνει τον τρόπο με τον οποίο τα βασικά στοιχεία συνάδουν με το προφίλ και τη διάρκεια των υποχρεώσεών τους, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλουν στη μεσομακροπρόθεσμη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων τους (άρθρο 33 παράγραφος 1). Ακόμη, καθορίζεται το περιεχόμενο των συμφωνιών μεταξύ θεσμικών επενδυτών και διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων, το οποίο πρέπει να γνωστοποιείται στο κοινό από τους θεσμικούς επενδυτές (άρθρο 33 παράγραφος 2). Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα διαφάνειας των διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 34) και των πληρεξουσίων συμβούλων (άρθρο 35). Επίσης, ορίζεται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αρμόδια αρχή για την τήρηση των διατάξεων των άρθρων 25 έως 35 του νομοσχεδίου και τη συμμόρφωση με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1212 της Επιτροπής, και καθορίζονται τα μέτρα και οι διοικητικές κυρώσεις που δύναται να επιβάλλει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως εποπτική αρχή, σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις των άρθρων 25 έως 35 του νομοσχεδίου (άρθρο 36).

Το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 37-56) περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τους Οργανι-

σμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων υπό μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου (ΟΕΕ). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται η σύσταση και η νομική μορφή του ΟΕΕ, δίνεται ο ορισμός του και προσδιορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία μπορεί να επενδύει, καθώς και η έκταση της ευθύνης και τα δικαιώματα των μεριδιούχων (άρθρο 37), θεσπίζονται επενδυτικοί περιορισμοί κατά την τοποθέτηση σε χρηματοπιστωτικά μέσα (άρθρο 38), προβλέπεται η σύσταση επενδυτικών τμημάτων του ΟΕΕ και καθορίζονται οι σχετικές επενδυτικές δυνατότητες και υποχρεώσεις τους, υπό ορισμένες προϋποθέσεις (άρθρο 39), τίθενται ρυθμίσεις για τη διαχείριση (άρθρο 40), και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας του ΟΕΕ (άρθρο 41), ορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία του περιεχομένου του κανονισμού του ΟΕΕ και η διαδικασία τροποποίησής του (άρθρο 42), δίνεται η έννοια και ρυθμίζεται η διαδικασία διάθεσης, εξαγοράς, αναστολής εξαγοράς, καθώς και δέσμευσης ως προς την απόκτηση μεριδίων συμμετοχής (άρθρα 43-45), καθιερώνεται υποχρέωση τήρησης ηλεκτρονικού μητρώου μεριδιούχων και ορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία του περιεχομένου του (άρθρο 46), ρυθμίζονται τα ζητήματα της αποτίμησης των στοιχείων του ενεργητικού του ΟΕΕ (άρθρο 47), η λύση του και οι έννομες συνέπειές της (άρθρο 48), καθώς και οι προϋποθέσεις ανάκλησης της άδειας σύστασης ΟΕΕ, θεσπίζονται υποχρεώσεις για λήψη μέτρων διαχείρισης κινδύνου και ρευστότητας (άρθρο 50), καθώς και λήψη μέτρων αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ διαχειριστή και ΟΕΕ (άρθρο 51), καθορίζονται τα νομικά πρόσωπα (πιστωτικά ιδρύματα - ΑΕΠΕΥ), που μπορεί να ασκούν καθήκοντα θεματοφύλακα, καθώς και οι προϋποθέσεις ορισμού και αντικατάστασης αυτού (άρθρο 52), προβλέπονται υποχρεώσεις τήρησης της διαφάνειας (άρθρο 53), και ορίζονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την εποπτεία εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, καθώς και οι σχετικές κυρώσεις, που επιβάλλει η εν λόγω Αρχή (άρθρα 54 και 55).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 57-68) ρυθμίζει τις απαιτήσεις δημοσίευσης κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών, ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, και περιλαμβάνει μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2017 («σχετικά με το Ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/71/ΕΚ»). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζεται ο σκοπός των διατάξεων του εν λόγω Κεφαλαίου, καθώς και το πεδίο εφαρμογής τους (άρθρα 57-58), προβλέπεται η αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τον καθορισμό του περιεχομένου του

πληροφοριακού δελτίου, της διαδικασίας έγκρισης και δημοσίευσής του, όπως και για τη θέση σχετικών κινητών αξιών σε ρυθμιζόμενη αγορά, τίθενται διατάξεις για την ευθύνη ως προς το ενημερωτικό δελτίο, συμπεριλαμβανομένης της αστικής ευθύνης (άρθρα 60-61), θεσπίζονται υποχρεώσεις για τη γλώσσα σύνταξης του ενημερωτικού δελτίου και τη διενέργεια σχετικών διαφημίσεων (άρθρα 62-63), ορίζεται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αρμόδια αρχή, υπεύθυνη για την εφαρμογή των διατάξεων του προαναφερθέντος Κανονισμού, κατ' εφαρμογή του οποίου προβλέπονται οι σχετικές αρμοδιότητες εποπτείας και τήρησης των διατάξεων αυτού, και καθορίζονται οι διαδικασίες αναφοράς παραβάσεων, επιβολής διοικητικών κυρώσεων και μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της δημοσιοποίησής τους (άρθρα 64-68).

Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 69-70) περιλαμβάνονται διατάξεις εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2017 σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση, τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση και την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ και των Κανονισμών (ΕΚ) 1060/2009 και (ΕΕ) 648/2012 (δέουσα επιμέλεια, διατήρηση κινδύνου και διαφάνεια, κριτήρια παροχής πίστωσης, τιτλοποιήσεις κ.α.). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζεται η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή για την εποπτεία της συμμόρφωσης στις προβλεπόμενες από τον Κανονισμό υποχρεώσεις των μεταβιβαζουσών οντοτήτων, των αρχικών δανειοδοτών και των οντοτήτων ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση (ΟΕΣΤ), (άρθρο 69), προβλέπονται διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα για παραβάσεις του, και καθορίζεται η δικαιοδοσία για την προσβολή των αποφάσεων των αρμόδιων αρχών (άρθρο 70).

Στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 71-75) περιλαμβάνονται μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 σχετικά με τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ), εισάγονται δε και τροποποιήσεις των εξής νόμων: του ν. 4099/2012 για τις Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων και τις Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου, του ν. 4209/2013 για τις Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, τις Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία και τα Αμοιβαία Κεφάλαια της Χρηματαγοράς, του ν. 2533/1997 ως προς τις συνεισφορές των Ανωνύμων Εταιρειών Επενδυτικής Διαμεσολάβησης στο κεφάλαιο του νομικού προσώπου με την επωνυμία «Συνεγγυητικό Κεφάλαιο Εξασφάλισης Συναλλαγών Μελών του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθη-

νών», του ν. 4449/2017 για τους ελεγκτές και τις επιτροπές ελέγχου σε οντότητες δημοσίου συμφέροντος, καθώς και του ν. 4514/2018 για τα βήματα τιμής και τους κοινούς επενδυτικούς λογαριασμούς.

Στο Μέρος Γ' (άρθρα 76-80) ρυθμίζονται ζητήματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται η σύσταση, στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Επιτροπής Επιλογής Προϊσταμένων, συνιστώνται σε αυτή νέες οργανικές θέσεις και καταργούνται υφιστάμενες κενές θέσεις προσωπικού, ρυθμίζονται ζητήματα σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, προϋπολογισμού και απολογισμού της, και τροποποιείται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας της.

Στο Μέρος Δ' (άρθρα 81-83) ρυθμίζονται ζητήματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής, περιλαμβάνονται διατάξεις για τις αυτεπάγγελτες καταχωρίσεις στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, κατά τροποποίηση του ν. 4635/209, και θεσπίζονται ρυθμίσεις για την καταβολή δόσεων φόρου εισοδήματος και ΕΝΦΙΑ για το έτος 2020.

Στο Μέρος Ε' (άρθρα 84-86) αναφέρονται οι καταργούμενες με τον παρόντα νόμο διατάξεις (άρθρο 84) και οι μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 85), και ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου (άρθρο 86).

Β. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι κοινοί στόχοι της εταιρικής διακυβέρνησης καταγράφονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής της 21ης Μαΐου 2003 «Εκσυγχρονισμός του εταιρικού δικαίου και ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση - ένα πρόγραμμα για την επίτευξη προόδου» (COM/2003/284 τελικό), με την οποία η Επιτροπή διατύπωσε τους λόγους για τους οποίους είναι αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας της ΕΕ για το εταιρικό δίκαιο και την εταιρική διακυβέρνηση, ενέκρινε ένα πρόγραμμα δράσεων στο οποίο κατατάσσει σε τρεις φάσεις (βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη), κατά σειρά προτεραιότητας, τα μέτρα που κρίνει ως απαραίτητα για την ενίσχυση, μεταξύ άλλων, των δικαιωμάτων των μετόχων και τον εκσυγχρονισμό των Διοικητικών Συμβουλίων.

Όπως επισημαίνεται, «(η) εταιρική διακυβέρνηση έγινε πηγή για μεταρρύθμιση στο εταιρικό Ευρωπαϊκό δίκαιο με σκοπό την ενδυνάμωση των εταίρων για έλεγχο της διαχείρισης της εταιρείας και επιβολή διαφάνειας στις πρακτικές σύγκρουσης συμφερόντων και αμοιβών των διευθυνόντων», σύγκλιση η οποία «(...) ήταν και νομική με επίκεντρο τη δομή του διοικητικού συμβουλίου και τον εσωτερικό έλεγχο του, τη λειτουργία της γενικής συνέ-

λευσης, την ευρεία ενημέρωση της αγοράς, την επίλυση της ενδεχόμενης σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ διοίκησης και μετόχων (...)» (Λ. Κοτσίρη, Ευρωπαϊκό Εμπορικό Δίκαιο, 3η έκδ., 2018, σελ. 908).

Εξ άλλου, διά των Συστάσεων της, η Επιτροπή προώθησε τη βελτίωση του ελέγχου των εταιρειών, μέσω των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου τους (βλ. Λ. Κοτσίρη, Ευρωπαϊκό Εμπορικό Δίκαιο, 3η έκδ., 2018, σελ. 910 επ.). Αξιοσημείωτες είναι, εξ άλλου: α. η Σύσταση 2004/913/ΕΚ της 14ης Δεκεμβρίου 2004 «για την προώθηση κατάλληλου καθεστώτος αποδοχών των διοικητικών στελεχών των εισηγμένων εταιρειών» (ΕΕ L 385/ 29.12.2004, σελ. 55-59), με την οποία τα κράτη μέλη καλούνται, μεταξύ άλλων, να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα που να παρέχουν στους μετόχους της εταιρείας μεγαλύτερη διαφάνεια και επιρροή, κατ' εφαρμογή των αρχών της λογοδοσίας και της γνωστοποίησης πληροφοριών, β. η Σύσταση 2005/162/ΕΚ της 15ης Φεβρουαρίου 2005 «σχετικά με τον ρόλο των μη εκτελεστικών και των εποπτικών διοικητικών στελεχών των εισηγμένων εταιρειών, καθώς και με τις επιτροπές του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου» (ΕΕ L 52/25.2.2005, σελ. 51-63), με την οποία αναδεικνύεται η σημασία της ενίσχυσης του ρόλου των (ανεξάρτητων) μη εκτελεστικών ή εποπτικών διευθυντικών στελεχών καθώς και γ. η Σύσταση 2009/385/ΕΚ της 30ης Απριλίου 2004, που συμπληρώνει τις Συστάσεις 2004/913/ΕΚ και 2005/162/ΕΚ όσον αφορά το καθεστώς αποδοχών των διοικητικών στελεχών των εισηγμένων εταιρειών (ΕΕ L 120/15.5.2009, σελ. 28-31).

Στα δεσμευτικής ισχύος κείμενα για την ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης εντάσσονται η Οδηγία 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 «σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς» (ΕΕ L 142 της 30.4.2004, σελ. 12-23), η Οδηγία 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004 «για την εναρμόνιση των απαιτήσεων διαφάνειας της πληροφόρησης σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/ΕΚ» (ΕΕ L 390/31.12.2004, σελ. 38-57), η Οδηγία 2006/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2006 «για την τροποποίηση της οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί των ετήσιων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών, της οδηγίας 83/349/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς, της οδηγίας 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυ-

μάτων και της οδηγίας 91/674/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των ασφαλιστικών επιχειρήσεων» (ΕΕ L 224 της 18.6.2006, σελ. 1-7) καθώς και η Οδηγία 2007/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2007 «σχετικά με την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών» (ΕΕ L 184 της 14.7.2007, σελ. 17-24), με την οποία έγινε προσπάθεια ενίσχυσης των δικαιωμάτων των μετόχων των εισηγμένων εταιρειών. Στην ίδια δέσμη μέτρων εντάσσονται και η Οδηγία 2009/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 «περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 48 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες» (ΕΕ L 258 της 1.10.2009, σελ. 11-19), με την οποία επιδιώχθηκε η προστασία των συμφερόντων των εταίρων κάθε εταιρείας στις σχέσεις μεταξύ της εταιρείας και των τρίτων ως και μεταξύ των εταίρων.

Περαιτέρω, η Επιτροπή, στην Ανακοίνωσή της της 12ης Δεκεμβρίου 2012 με τίτλο «Σχέδιο Δράσης: Ευρωπαϊκό εταιρικό δίκαιο και εταιρική διακυβέρνηση – ένα σύγχρονο νομικό πλαίσιο για πιο ενεργό συμμετοχή των μετόχων και βιώσιμες εταιρείες» (COM/2012/740 τελικό), προσδιόρισε τρεις κύριους άξονες δράσης, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του εταιρικού δικαίου και του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης: την ενίσχυση της διαφάνειας, την ενεργό συμμετοχή των μετόχων στην εταιρική διακυβέρνηση, στους οποίους, όπως τόνισε, πρέπει να παρέχονται «περισσότερες δυνατότητες εμποτείας της πολιτικής αποδοχών και των συναλλαγών των συνδεδεμένων μερών», και, τέλος, τη στήριξη της ανάπτυξης των εταιρειών και της ανταγωνιστικότητάς τους (βλ. Εισαγωγή, σημ. 1, της Ανακοίνωσης της Επιτροπής της 12.12.2012).

Η υπό ενσωμάτωση Οδηγία (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων» (ΕΕ L 132/20.5.2017, σελ. 1-25) επικεντρώνεται στην ενίσχυση της εταιρικής διαφάνειας και της «λογοδοσία[ς] των διοικητικών στελεχών, [και] για να μπορούν οι μέτοχοι, οι δυνητικοί επενδυτές και τα ενδιαφερόμενα μέρη να έχουν μια πλήρη και αξιόπιστη εικόνα των αποδοχών που χορηγούνται σε κάθε διοικητικό στέλεχος» (Προοίμιο, σκέψη 34), και υπογραμμίζει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να γνωστοποιείται κάθε στοιχείο και το συνολικό ύ-

ψος των αποδοχών των διοικητικών στελεχών, «προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν συγκρούσεις συμφερόντων», τονίζοντας ότι «είναι απαραίτητο να προβλεφθεί η κοινοποίηση και η δημοσίευση των αποδοχών που χορηγούνται ή οφείλονται σε επιμέρους διοικητικά στελέχη, όχι μόνον από την ίδια την εταιρεία, αλλά και από οποιαδήποτε επιχείρηση ανήκει στον ίδιο όμιλο» (Προοίμιο, σκέψη 35).

Οι Αρχές για την Εταιρική Διακυβέρνηση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (βλ. OECD Principles of Corporate Governance, έγγραφο SG/CG(99)5 από 16/19 Απριλίου 1999), όπως αναμορφώθηκαν το 2004, και αναθεωρήθηκαν (second review 2014/2015), επιδιώκουν την καθιέρωση πρακτικών σε σχέση με τα δικαιώματα των μετόχων, τις ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου, τη διαφάνεια, τον ρόλο των θεσμικών επενδυτών και των διαμεσολαβητών της αγοράς (βλ. second review 2014/2015 OECD (2015), G20/OECD Principles of Corporate Governance, OECD Publishing, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264236882-en>) και υπογραμμίζουν ότι πρώτιστο καθήκον όλων των συστημάτων καλής εταιρικής διακυβέρνησης είναι η προαγωγή του συμφέροντος των μετόχων (βλ. Ν. Βερβεσό, σε: Δίκαιο Ανώνυμης Εταιρείας, επιμ. Γ. Σωτηρόπουλου, Αθήνα, 2020, Τομ. Ι, σελ. 1010). Υπό το φως των Αρχών για την Εταιρική Διακυβέρνηση του ΟΟΣΑ, προωθείται η δημιουργία κοινής αντίληψης, σύμφωνα με την οποία, ένα υψηλό επίπεδο διαφάνειας, λογοδοσίας, εποπτείας του Διοικητικού Συμβουλίου και σεβασμού των δικαιωμάτων των μετόχων αποτελούν μέρος ενός λειτουργικού συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης.

Όπως σημειώνεται στην από 9 Ιουνίου 2019 έκθεση του ΟΟΣΑ για τις Αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης ως προς τα δικαιώματα και τη δίκαιη μεταχείριση των μετόχων, «το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης προστατεύει και διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων και διασφαλίζει δίκαιη μεταχείριση όλων των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας και των αλλοδαπών μετόχων» (βλ. Report to G20 on the implementation of the G20/OECD Principles of Corporate Governance, έγγραφο που περιλαμβάνεται στο από 11 Ιουνίου 2019 «OECD Corporate Governance Factbook- 2019»).

Όπως έχει επισημανθεί και από τη θεωρία, «[α]πό τη διεθνή συζήτηση μπορεί συνοπτικά να διατυπωθεί ως γενικότερο συμπέρασμα ότι οι αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης στοχεύουν στην αναβάθμιση των σχέσεων μετόχων (επενδυτών) και διοίκησης, στην εξασφάλιση άσκησης υπεύθυνης διοίκησης με σκοπό την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της εταιρίας, στην δημι-

ουργία συστήματος αποτελεσματικότερου ελέγχου της διοίκησης, στην επαρκή ενημέρωση των μετόχων και στην ενίσχυση της διαφάνειας, ώστε οι επενδυτές-μέτοχοι να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στην ασκούμενη διοίκηση και να μη φοβούνται ότι θα γίνει κακοδιαχείριση των κεφαλαίων τους» (Ν. Ρόκας, Εμπορικές Εταιρίες, 8η έκδ., 2018, σελ. 910 επ.).

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση επί του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Β΄, «Με τον ν. 4209/2013 (Α΄ 253) ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2011 (ΕΕ L 174/1.7.2011) σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΔΟΕΕ). Με τον νόμο αυτόν διαμορφώθηκε ένα εναρμονισμένο ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο για τις 17 δραστηριότητες των ΔΟΕΕ, την προστασία των επενδυτών μέσω των κανόνων διαφάνειας και των λειτουργικών και οργανωτικών απαιτήσεων που πρέπει πλέον να τηρούν οι ΔΟΕΕ, καθώς και για τη διασφάλιση του διαχωρισμού των λειτουργιών φύλαξης περιουσιακών στοιχείων μέσω του θεματοφύλακα». Στην ανωτέρω Οδηγία διαλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Μολονότι οι δραστηριότητες των συγκεκριμένων ΔΟΕΕ δεν είναι πιθανόν να έχουν μεμονωμένα σημαντικές συνέπειες για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα, οι δραστηριότητές τους θα ήταν δυνατόν σωρευτικά να προκαλέσουν συστημικούς κινδύνους (...) Ως διαχείριση ΟΕΕ θα πρέπει να νοείται η παροχή τουλάχιστον υπηρεσιών διαχείρισης επενδύσεων. Ο ενιαίος ΔΟΕΕ που διορίζεται βάσει της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει, σε καμία περίπτωση, να λαμβάνει άδεια για να παρέχει διαχείριση χαρτοφυλακίου χωρίς να παρέχει επίσης διαχείριση κινδύνου ή αντιστρόφως (...) Είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί ότι η δραστηριότητα των ΔΟΕΕ υπόκειται σε αυστηρούς ελέγχους διακυβέρνησης. Η διαχείριση και η οργάνωση των ΔΟΕΕ θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να ελαχιστοποιούνται οι συγκρούσεις συμφερόντων (...) Πρέπει να αποσαφηνισθούν οι εξουσίες και τα καθήκοντα των αρμόδιων αρχών οι οποίες είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και να ενισχυθούν οι απαραίτητοι μηχανισμοί για τη διασφάλιση αποτελεσματικής διασυννοριακής εποπτικής συνεργασίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, θα πρέπει να είναι δυνατόν για τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής ΔΟΕΕ να μπορούν να αναλαμβάνουν άμεσα δράση για την εποπτεία της συμμόρφωσης με τις διατάξεις που τελούν υπό την ευθύνη τους. Για τις άλλες διατάξεις, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών υποδοχής θα πρέπει να μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να ζητούν ανάληψη δράσης από τις

αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής και να επεμβαίνουν αν δεν αναλαμβάνεται τέτοια δράση (...).» Εξ άλλου, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική έκθεση επί του Μέρους Γ΄ του νομοσχεδίου, με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται «η αναμόρφωση και η ενοποίηση δικαίου σχετικά με τις απαιτήσεις δημοσίευσης σε περιπτώσεις δημόσιας προσφοράς κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς και βεβαίως η ταυτόχρονη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας», με λήψη σχετικών μέτρων εφαρμογής, στον Κανονισμό 2017/1129, ενόψει της κατάργησης της Οδηγίας 2003/71/ΕΚ, η οποία είχε ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 3401/2005, περί απαίτησης δημοσίευσης πληροφοριακού δελτίου σε περίπτωση δημόσιας προσφοράς κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, διατάξεις δε του νόμου αυτού «επικαιροποιούνται» με το παρόν. Σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Κανονισμό, που «αποτελεί ουσιαστικό βήμα προς την ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών», «Η γνωστοποίηση πληροφοριών (...) είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία των επενδυτών, καθώς εξαλείφει την ασύμμετρη πληροφόρηση μεταξύ των επενδυτών και των εκδοτών. Η εναρμόνιση αυτής της γνωστοποίησης επιτρέπει την καθιέρωση ενός μηχανισμού διασυνοριακού διαβατηρίου που διευκολύνει την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά ευρεία ποικιλία κινητών αξιών (...).» Ο Κανονισμός αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ασφάλεια δικαίου, στη διαφάνεια, καθώς και στην έννοια του κινδύνου, ορίζει δε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Πρωταρχικός σκοπός της καταγραφής παραγόντων κινδύνου σε ένα ενημερωτικό δελτίο είναι να εξασφαλισθεί η αξιολόγηση αυτών των κινδύνων από τους επενδυτές εν επιγνώσει και, επομένως, η λήψη επενδυτικών αποφάσεων από αυτούς εν πλήρη γνώσει των γεγονότων. Συνεπώς, οι παράγοντες κινδύνου θα πρέπει να περιορίζονται στους κινδύνους που είναι ουσιώδεις και αφορούν συγκεκριμένα τον εκδότη και τις κινητές αξίες του και που επιβεβαιώνονται από το περιεχόμενο του ενημερωτικού δελτίου. Το ενημερωτικό δελτίο δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει γενικούς παράγοντες κινδύνου που χρησιμεύουν μόνο για την αποποίηση της σχετικής νομικής ευθύνης, καθώς έτσι θα επισκιάζονταν πιο συγκεκριμένοι παράγοντες κινδύνου τους οποίους θα πρέπει να γνωρίζουν οι επενδυτές, με αποτέλεσμα οι πληροφορίες να μην παρουσιάζονται στο ενημερωτικό δελτίο κατά τρόπο ευκόλως αναλύσιμο, συνοπτικό και κατανοητό. Μεταξύ άλλων, οι περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες καθώς και οι συνθήκες διακυβέρνησης μπορούν επίσης να αποτελέσουν ειδικούς και ουσιώδεις κινδύνους για τον εκ-

δότη και τις κινητές αξίες του και, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να γνωστοποιούνται. Για να μπορούν οι επενδυτές να αναγνωρίζουν τους πιο ουσιώδεις κινδύνους, ο εκδότης θα πρέπει να περιγράφει και να παρουσιάζει επαρκώς κάθε παράγοντα κινδύνου στο ενημερωτικό δελτίο. Το περιληπτικό σημείωμα θα πρέπει να περιλαμβάνει περιορισμένο αριθμό παραγόντων κινδύνου τους οποίους έχει επιλέξει ο εκδότης».

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Παρατήρηση επί των όρων «Εταιρική Διακυβέρνηση»

Η ορολογία αυτή, η οποία έχει εισέλθει στην ελληνική έννομη τάξη ήδη προ δεκαοκτώ ετών, διά του νόμου 3016/2002, αποτελεί, κατά το δεύτερο συνθετικό της, παραλλαγή του όρου «κυβέρνηση», ο οποίος ανήκει στο δίκαιο της πολιτείας και, ως εκ τούτου, η χρήση της, μολονότι διαδεδομένη πλέον, δεν προσιδιάζει σε ρυθμίσεις του ιδιωτικού δικαίου. Εξ άλλου, κατά το πρώτο συνθετικό της, είναι πλεοναστική καθόσον αφορά τον τίτλο του νομοσχεδίου, γιατί, βέβαια, ό,τι αφορά τις εταιρείες, είναι «εταιρικό». Ο όρος «διοίκηση» θα απέδιδε πλήρως αυτό το οποίο νοείται διά των όρων «εταιρική διακυβέρνηση», των οποίων η χρήση άγει σε επιστημολογική σύγχυση. Οι όροι αυτοί απαντούν στο λεξιλόγιο κειμένων διακρατικών μορφωμάτων, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση (βλ. π.χ., την COM (2003 final) 284 Modernising Company Law and Enhancing Corporate Governance in the European Union - A Plan to Move Forward), και διεθνών οργανισμών, όπως ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (βλ., π.χ., Report to G20 on the implementation of the G20/OECD Principles of Corporate Governance, έγγραφο που περιλαμβάνεται στο από 11 Ιουνίου 2019 «OECD Corporate Governance Factbook- 2019».

Επισημαίνεται, στο πλαίσιο αυτό, ότι, τα τελευταία χρόνια, έχει επιχειρηθεί, σε μελέτες επί φαινομένων της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, η χρήση ορολογίας του πολιτειακού δικαίου για την υπόδειξη θεσμών του ιδιωτικού δικαίου, ιδίως όσον αφορά οντότητες του μεγάλου κεφαλαίου, των οποίων συμφωνίες και επί μέρους συμφωνίες αποδίδονται ως constitutions (συντάγματα) και sub-constitutions (υπο-συντάγματα). Η χρήση αυτής της ορολογίας ερείδεται στην αντίληψη ότι θεμελιώδεις θεσμοί της πολιτείας, όπως είναι τα συντάγματα, και μηχανισμοί της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, όπως οι συναπτόμενες συμφωνίες, είναι ταυτόσημοι.

2. Επί του άρθρου 2

α. Στον υπό στοιχ. 1 ορισμό της «Ρυθμιζόμενης αγοράς» η συντετμημένη αναγραφή της παραγράφου ως «παρ.» πρέπει να αντικατασταθεί από τη λέξη «περίπτωση» (ή «περ.»), κατ' αντιστοιχία και προς το άρθρο 4 του ν. 4514/2018. Αντίστοιχη διόρθωση πρέπει να γίνει και στον υπό στοιχ. 2 ορισμό του άρθρου 2 «Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης».

β. Για λόγους συστηματικής ορθότητας, σκόπιμο θα ήταν, το σύνολο των πρώτων γραμμάτων των λέξεων στον ορισμό υπό στοιχ. 7 να τεθεί με κεφαλαία γράμματα, ως εξής: «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου».

3. Επί του άρθρου 3

α. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 ορίζεται ότι «[η] Εταιρεία διαθέτει πολιτική καταλληλότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από το διοικητικό της συμβούλιο». Περαιτέρω, με την παράγραφο 3 ορίζεται ότι «[η] πολιτική καταλληλότητας, καθώς και κάθε ουσιώδης τροποποίησή της υποβάλλεται προς έγκριση στην Γενική Συνέλευση».

Η πολιτική καταλληλότητας, όπως συνάγεται από την παράγραφο 2 του άρθρου 3, αποτελεί θέσπιση ποιοτικών κριτηρίων στην εκλογή των μελών του Δ.Σ. εντός των κατευθυντηρίων γραμμών που δημοσιεύει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Εν προκειμένω, πρέπει να διευκρινισθεί ότι η έννοια της έγκρισης του Δ.Σ. που προβλέπεται στην παράγραφο 1 σημαίνει, επί της ουσίας, την κατάρτιση και διαμόρφωση της πολιτικής καταλληλότητας, όπως και την εισαγωγή της προς έγκριση στη Γ.Σ., ως το μόνο κατά νόμο αρμόδιο όργανο για την εκλογή των μελών του Δ.Σ.

β. Στην παράγραφο 3 προτείνεται, για λόγους συστηματικής ορθότητας, η αντικατάσταση της λέξης «ιστότοπος» από τη φράση «διαδικτυακός τόπος», κατ' αντιστοιχία και προς την παράγραφο 2 του άρθρου 14 και την παράγραφο 1 του άρθρου 18 του νομοσχεδίου, ή, εναλλακτικά, από τη λέξη «ιστοσελίδα», κατ' αντιστοιχία προς τον ν. 4548/2018 (πρβλ. παράγραφο 2 του άρθρου 152 του ν. 4548/2018).

γ. Στις παραγράφους 5 και 6 ορίζονται τα εξής: «5. Προϋπόθεση για την ανάθεση εξουσιών διαχείρισης και εκπροσώπησης της Εταιρείας σε τρίτα πρόσωπα ή για τη διατήρηση της σχετικής ανάθεσης σε ισχύ, είναι να μην έχει εκδοθεί εντός ενός (1) έτους, πριν ή από την ανάθεση των εξουσιών σε αυτά, τελεσίδικη δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει την υπαιτιότητά τους για ζημιολόγους συναλλαγές Εταιρείας, ή μη εισηγμένης εταιρείας του ν. 4548/2018 με συνδεδεμένα μέρη. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει με-

γαλύτερο χρονικό διάστημα από το οριζόμενο στο προηγούμενο εδάφιο. Κάθε υποψήφιο, προς ανάθεση των ανωτέρω εξουσιών, τρίτο πρόσωπο υποβάλλει στην Εταιρεία υπεύθυνη δήλωση ότι δεν συντρέχει το κώλυμα της παρούσας και κάθε τρίτο πρόσωπο, προς το οποίο έχει γίνει ανάθεση, γνωστοποιεί αμελλητί προς την Εταιρεία την έκδοση σχετικής τελεσίδικης δικαστικής απόφασης. 6. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται η παύση της συνδρομής ενός ή περισσότερων από τα κριτήρια καταλληλότητας, με βάση την πολιτική καταλληλότητας της εταιρείας, στο πρόσωπο ενός μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, για λόγους που το πρόσωπο αυτό δεν μπορούσε να αποτρέψει ούτε με μέσα άκρας επιμέλειας, το αρμόδιο όργανο της εταιρείας προβαίνει άμεσα στην παύση και στην αντικατάστασή του εντός τριών (3) μηνών». Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5, πριν από τη λέξη «εντός», προτείνεται να τεθεί η λέξη «τουλάχιστον», για λόγους νοηματικής πληρότητας, και δεδομένης της διάταξης του επομένου εδαφίου. Επίσης, στην αρχή της παραγράφου 6, σκόπιμο θα ήταν, για λόγους σαφήνειας, να προστεθεί η φράση «Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παράγραφο 5 του παρόντος, (σε)».

4. Επί του άρθρου 7

Με το άρθρο 7 καθορίζονται οι υποχρεώσεις των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. Τέτοιες αρμοδιότητες είναι, μεταξύ άλλων, η παρακολούθηση και η εξέταση της στρατηγικής της εταιρείας και της πραγματοποίησής της, η διασφάλιση της αποτελεσματικής εποπτείας των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.

Σύμφωνα με τη Σύσταση της Επιτροπής 2005/162/EK (ΕΕ L 52/25.2.2005, σελ. 51-63), σκοπός της συμμετοχής μη εκτελεστικών μελών στο Δ.Σ. της εταιρείας είναι η εξισορρόπηση «μεταξύ εκτελεστικών/διευθυντικών και μη εκτελεστικών/εποπτικών διοικητικών στελεχών, έτσι ώστε κανένα πρόσωπο ή ομάδα προσώπων να μην μπορεί να κυριαρχεί στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων των οργάνων αυτών» (βλ. υπό Τμήμα II, σημ. 3.1 Σύστασης 2005/162/EK).

Περαιτέρω, έχει καθιερωθεί η συλλογική δράση του Δ.Σ., όπως και το γενικό καθήκον διοίκησής του, το οποίο αναλύεται σε δύο υπάλληλες υποχρεώσεις: την ευρύτερη υποχρέωση διαχείρισης και τη μερικότερη υποχρέωση διεύθυνσης. Η μεν διαχείριση περιλαμβάνει κάθε απόφαση, δικαιοπραξία και υλική πράξη, η οποία έχει ως στόχο την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού, η δε η μερικότερη έννοια της υποχρέωσης διεύθυνσης συνέχεται με λειτουργίες, όπως η χάραξη και ο συντονισμός της επιχειρηματικής πολιτικής,

ο έλεγχος και η εποπτεία άσκησής της, καθώς και με την ανάθεση καθηκόντων σε διευθυντικά στελέχη προκειμένου να την υλοποιήσουν. Έχει, επομένως, εύρος αντίστοιχο με αυτό των αρμοδιοτήτων που απονέμει ο ν. 3016/2002 στα μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ μιας εισηγμένης ανώνυμης εταιρείας (βλ. Ν. Βερβεσό, σε: Δίκαιο Ανώνυμης Εταιρείας, επιμ. Γ. Σωτηρόπουλου, Αθήνα, 2020, Τομ. Ι, Άρθρα 1-85, σελ. 1007 επ., με περαιτέρω παραπομπή σε Χ. Παμπούκη, ΕπισκΕΔ, 2003, σελ. 963).

Τόσο υπό το πρίσμα αυτό, όσο και υπό την αρχή της συλλογικής δράσης κατά τη διοίκηση των υποθέσεων του Δ.Σ., έχει κριθεί, ότι η «διάκριση, των μελών του διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας σε εκτελεστικά και μη εκτελεστικά, (...) δεν αλλάζει τα [περί εφαρμογής της εν λόγω αρχής] (...) ως προς την ευθύνη των μη εκτελεστικών μελών του διοικητικού της συμβουλίου έναντι των τρίτων» και ότι «η ιδιότη[α τινός] ως μη εκτελεστικού μέλους ή και ο ορισμός εσωτερικών ελεγκτών, δεν τον απαλλάσσει, ούτε καθιστά τον ρόλο του απλώς συμβουλευτικό, πολύ περισσότερο που είναι εκ του νόμου επιφορτισμένος, (...), με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων αλλά και με την εποπτεία των εσωτερικών ελεγκτών της εταιρείας» (ΑΠ 78/2020, βλ. και ΑΠ 54/2019).

5. Επί του άρθρου 9

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4, η φράση «σε περίπτωση που», προτείνεται να αντικατασταθεί από τη λέξη «εάν».

6. Επί του άρθρου 10

Στα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 3, η φράση «της επιτροπής» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «των επιτροπών», δεδομένου ότι αναφέρεται και στις δύο επιτροπές, τόσο την επιτροπή αποδοχών όσο και την επιτροπή υποψηφιοτήτων.

7. Επί του άρθρου 13

Στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1, μετά τη φράση «η οποία» πρέπει να προστεθεί η λέξη «να».

8. Επί του άρθρου 14

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2, η φράση «εκδίδονται και εγκρίνονται» πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «εγκρίνονται και εκδίδονται», στο τέλος της περίπτωσης ε' της παραγράφου 3, να διαγραφεί η φράση «τα

πρόσωπα», και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4, μετά τη λέξη «εφαρμογή», να προστεθεί, για λόγους σαφήνειας, η φράση «στην πράξη».

9. Επί του άρθρου 15

Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2, η λέξη «και» πρέπει να αντικατασταθεί από τη λέξη «ούτε», και στην παράγραφο 3, μετά τη φράση «μεταβολή του», να θεθεί, για λόγους σαφήνειας, η φράση «προσώπου του».

10. Επί του άρθρου 16

Στην παράγραφο 1, για λόγους νομοτεχνικής ομοιομορφίας, προτείνεται η «εταιρία» να θεθεί ως «Εταιρεία», όπως είναι και στα υπόλοιπα άρθρα του νομοσχεδίου, και στην παράγραφο 4, η λέξη «ή», πρέπει να αντικατασταθεί από τη λέξη «και», για λόγους σαφήνειας.

11. Επί του άρθρου 17

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 17 προβλέπεται ότι η ανώνυμη εταιρεία «υιοθετεί και εφαρμόζει κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης ο οποίος έχει καταρτισθεί από φορέα εγνωσμένου κύρους». Με την παράγραφο 2 παρέχεται εξουσιοδότηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να καθορίζει κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 1.

Εν προκειμένω - και εν όψει των διατάξεων του άρθρου 43 παράγραφος 3 του Συντάγματος - παρατηρείται ότι δεν προσδιορίζονται, έστω και ενδεικτικά, ορισμένα από τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των «φορέων εγνωσμένου κύρους».

12. Επί του άρθρου 18

Στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, η λέξη «παρούσα» πρέπει να αντικατασταθεί από τη λέξη «τρέχουσα», και στην περίπτωση γ' να διαγραφεί η φράση «για εκλογή», ως πλεοναστική.

13. Επί του άρθρου 19

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 προβλέπεται η λειτουργία μονάδας εξυπηρέτησης μετόχων, η οποία έχει την ευθύνη για την άμεση, ακριβή και ισοτίμη πληροφόρηση των μετόχων και την υποστήριξή τους όσον αφορά την άσκηση των δικαιωμάτων τους. Παρατηρείται, ότι οι όροι «άμεση, ακριβής και ισοτίμη» (πληροφόρηση), καθώς και «υποστήριξη» (των μετόχων), πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη, όπως έχουν επικρατήσει για τα υπό ρύθμιση θέματα.

14. Επί του άρθρου 20

Στο δεύτερο εδάφιο, η φράση «έχει την αρμοδιότητα» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «είναι αρμόδια».

15. Επί του άρθρου 22

α. Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, σκόπιμο είναι, στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 να προστεθεί η εξής φράση: «της παραγράφου 3 του άρθρου 130 του ν. 4548/2018».

β. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3, πρέπει η «Εταιρία» να τεθεί ως «Εταιρεία», όπως είναι και στα υπόλοιπα άρθρα του νομοσχεδίου. Επίσης, πριν από τη φράση «με πλειοψηφία τριών τετάρτων», σκόπιμο είναι να τεθεί η λέξη «ληφθείσες».

γ. Παρατηρείται, επίσης, ότι στο άρθρο 22 δεν προβλέπεται η υποχρέωση γνωστοποίησης της εγκριτικής απόφασης της Γ.Σ. (για τις αποκλίσεις στη χρήση των αντληθέντων κεφαλαίων του επενδυτικού προγράμματος – σχεδίου της εταιρείας), όπως ορίζει σήμερα ο νόμος (άρθρο 9 παράγραφος 3 εδάφιο 3 του ν. 3016/2002).

16. Επί του άρθρου 23

Στο άρθρο 23 ορίζεται ότι η «(...) απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων Εταιρείας που υπάγεται στις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 24 για τη διάθεση, με μία ή περισσότερες συναλλαγές περιουσιακών της στοιχείων, οι οποίες λαμβάνουν χώρα εντός δύο (2) ετών και η αξία των οποίων αντιπροσωπεύει άνω του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) της συνολικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας, λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 130 του ν. 4548/2018 (Α' 104)». Δεδομένου ότι η φράση «που υπάγεται στις διατάξεις των άρθρων 1 έως 24» ενδέχεται να δημιουργεί ερμηνευτικές δυσχέρειες, θα ήταν σκόπιμο να απαλειφθεί.

17. Επί του άρθρου 24

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 πρέπει να διαγραφεί η φράση «δύνανται να», δεδομένου ότι η διενέργεια ελέγχων διεξάγεται κατά την άσκηση της εποπτείας. Επίσης, στην παράγραφο 2, η φράση «ιδίως υπόψη», σκόπιμο είναι να αναδιατυπωθεί σε «υπόψη ιδίως».

18. Επί του άρθρου 26

α. Στον υπό στοιχ. α΄ ορισμό για τη «Ρυθμιζόμενη αγορά» πρέπει να απαλειφθεί η αναφορά στην Οδηγία 2014/65 ΕΕ, δεδομένου ότι ο ν. 4514/2018 έχει ενσωματώσει στην ελληνική έννομη τάξη την ανωτέρω Οδηγία. Πρέπει, επίσης, να αντικατασταθεί η λέξη «παρ.» από τη λέξη «περ.».

β. Ομοίως, στον υπό στοιχ. β΄ ορισμό για τον «Διαμεσολαβητή» πρέπει να αντικατασταθεί η λέξη «παρ.» από τη λέξη «περ.».

19. Επί του άρθρου 28

α. Στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 1 πρέπει να προστεθεί η λέξη «μετοχών» στη φράση «της συγκεκριμένης κατηγορίας», εφόσον αφορά κατηγορίες μετοχών, όπως κοινές ή προνομιούχες, που εκδίδει η ανώνυμη εταιρεία.

β. Μολονότι η ελληνική απόδοση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2018 αναφέρει τον όρο «ιστότοπος», πρέπει, για λόγους συστηματικής ορθότητας, στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 1 να γίνει αντικατάσταση της λέξης «ιστότοπος» από τη φράση «διαδικτυακός τόπος» ή, εναλλακτικά, από τη λέξη «ιστοσελίδα».

γ. Στην παράγραφο 2, η φράση «σε τυποποιημένη μορφή και εγκαίρως» πρέπει, για λόγους σαφήνειας, να τεθεί μετά τη λέξη «διαμεσολαβητές», δεδομένης και της αντίστοιχης διατύπωσης της υπό ενσωμάτωση διάταξης.

20. Επί του άρθρου 29

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι, «[ό]ταν η ψηφοφορία γίνεται ηλεκτρονικά, τα πρόσωπα που ψήφισαν λαμβάνουν από την εταιρεία ηλεκτρονική επιβεβαίωση ψήφου αμέσως μετά από τη γενική συνέλευση. Σε κάθε περίπτωση, κατόπιν αιτήματος μετόχου ή του πληρεξουσίου του, το οποίο υποβάλλεται στην εταιρεία εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της ψηφοφορίας, η εταιρεία οφείλει να χορηγήσει βεβαίωση ότι η ψήφος του μετόχου ή του πληρεξουσίου του έχει καταγραφεί ως έγκυρη και έχει ληφθεί υπόψη από την εταιρεία, εκτός αν ο μέτοχος ή ο πληρεξούσιός του διαθέτει ήδη την πληροφορία αυτή. Στην περίπτωση που ο διαμεσολαβητής λάβει την επιβεβαίωση, τη διαβιβάζει στον μέτοχο ή στον πληρεξούσιό του χωρίς καθυστέρηση (...)».

Για να αποφευχθούν ερμηνευτικές δυσχέρειες, σκόπιμο είναι, στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 να διευκρινισθεί ότι η επιβεβαίωση αφορά την ηλεκτρονική επιβεβαίωση ψήφου του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 ή

την επιβεβαίωση καταγραφής της ψήφου ως έγκυρης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Εξ άλλου, σχετική διευκρίνιση περιλαμβάνεται και στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 3γ της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2018.

21. Επί του άρθρου 30

α. Ομοίως με την παρατήρηση υπό στοιχ. 19 β' πρέπει, για λόγους συστηματικής ορθότητας, να γίνει αντικατάσταση στην παράγραφο 1 της λέξης «ιστότοπος» από τη φράση «διαδικτυακός τόπος» ή, εναλλακτικά, από τη λέξη «ιστοσελίδα».

β. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «(...) και εφόσον αποτυπώνουν τις διαφορές στις πραγματικές δαπάνες που προκύπτουν κατά την παροχή των υπηρεσιών αυτών από τους διαμεσολαβητές», για την ακριβέστερη απόδοση της σχετικής ρύθμισης της υπό ενσωμάτωση διάταξης (βλ. δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 3δ της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2018).

22. Επί του άρθρου 31

Στο άρθρο 31 ορίζεται ότι «[τ]α άρθρα 27 ως 30 του παρόντος εφαρμόζονται και σε διαμεσολαβητές τρίτης χώρας, δηλαδή σε διαμεσολαβητές που δεν έχουν την καταστατική ή την πραγματική τους έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν παρέχουν τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 25». Η παράγραφος 4 του άρθρου 25 του νομοσχεδίου καθορίζει το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 32 έως 35. Συγκεκριμένα, προβλέπει ότι τα εν λόγω άρθρα «εφαρμόζονται σε: α) θεσμικούς επενδυτές που επενδύουν σε μετοχές διαπραγματεύσιμες σε ρυθμιζόμενη αγορά, άμεσα ή μέσω διαχειριστή περιουσιακών στοιχείων, β) διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων που επενδύουν στις μετοχές αυτές εξ ονόματος επενδυτών, και γ) πληρεξούσιους συμβούλους, στο μέτρο που παρέχουν υπηρεσίες σε μετόχους για μετοχές εταιρειών με καταστατική έδρα στην Ελλάδα και οι μετοχές των οποίων έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά εγκατεστημένη ή λειτουργούσα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Επισημαίνεται ότι η εν λόγω παραπομπή στην παράγραφο 4 του άρθρου 25 δεν είναι ορθή, δοθέντος ότι οι διαμεσολαβητές τρίτης χώρας δεν ταυτίζονται με καμία από τις κατηγορίες προσώπων που αναφέρει η εν λόγω διάταξη. Η παραπομπή, εν προκειμένω, πρέπει να γίνει στην παράγραφο 3 του άρθρου 25. Σημειώνεται, εξ άλλου, η αντίστοιχη ρύθμιση της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας.

23. Επί του άρθρου 32

α. Στην παράγραφο 3, η φράση «ακριβή αιτιολογία», προτείνεται να αντικατασταθεί από τη φράση «σαφή αιτιολόγηση», κατά τη διατύπωση της αντίστοιχης διάταξης (άρθρο 3ζ' παράγραφος 1) της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας (στην αγγλική γλώσσα: «publicly disclose a clear and reasonable explanation», στη γαλλική γλώσσα: «rendre publique une explication claire et motivée»).

β. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 προτείνεται να αντικατασταθεί η λέξη «δικτυακό» από τη λέξη «διαδικτυακό», κατά τη διατύπωση της αντίστοιχης διάταξης (άρθρο 3ζ' παράγραφος 2) της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας (στην αγγλική γλώσσα: «website»).

γ. Στην παράγραφο 5 πρέπει να τεθεί στη γενική πτώση το ουσιαστικό της φράσης «του άρθρου 14» και να διορθωθεί, αντίστοιχα.

24. Επί του άρθρου 33

α. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 2 κρίνεται σκόπιμο, μετά τη λέξη η «συμφωνία», να προστεθεί η φράση «με τον διαχειριστή περιουσιακών στοιχείων», και στην περίπτωση β', η φράση «εν λόγω». Επίσης, στην περίπτωση γ' σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί η φράση «και λαμβάνουν υπόψη την απόλυτη μακροπρόθεσμη απόδοση» από τη φράση «ενώ λαμβάνεται υπόψη η απόλυτη μακροπρόθεσμη απόδοση», κατά τη διατύπωση της αντίστοιχης διάταξης (άρθρο 3η' παράγραφος 2, περίπτωση γ') της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας. Ομοίως, στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί η φράση «ο θεσμικός επενδυτής εξηγεί πλήρως τον λόγο» από τη φράση «ο θεσμικός επενδυτής επεξηγεί σαφώς και αιτιολογημένα γιατί συμβαίνει αυτό».

β. Ομοίως με την παρατήρηση υπό στοιχ. 19 β', σκόπιμο είναι στην παράγραφο 3 να αντικατασταθεί η λέξη «δικτυακό» από τη λέξη «διαδικτυακό».

25. Επί του άρθρου 35

α. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, η φράση «εξηγούν πλήρως» σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί από τη φράση «παρέχουν σαφή και αιτιολογημένη επεξήγηση για», κατά τη διατύπωση της αντίστοιχης διάταξης (άρθρο 3ι' παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο) της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας. Επίσης, στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί η λέξη «δικτυακούς» από τη λέξη «διαδικτυακούς».

β. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2, η φράση «και των σχετικών συστάσεων ψήφου τους» σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί από τη φράση «και των σχετικών με τις ψήφους συστάσεων», κατά τη διατύπωση της αντίστοι-

χης διάταξης (άρθρο 31' παράγραφος 2, περίπτωση γ') της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας.

γ. Ομοίως, στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί η λέξη «δικτυακό» από τη λέξη «διαδικτυακό».

26. Επί του άρθρου 38

Με την παράγραφο 1 τίθενται περιορισμοί στην τοποθέτηση σε χρηματοπιστωτικά μέσα και ακίνητα, μέχρι ποσοστού 20% επί του ενεργητικού των Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ). Με την παράγραφο 2 χορηγείται νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικής απόφασης, η οποία θα δύναται αφενός μεν να διακρίνει τους ΟΕΕ σε κατηγορίες, «με βάση τον επενδυτικό τους σκοπό και τη διάρθρωση των επενδύσεών τους», αφετέρου δε να προβλέπει πρόσθετους επενδυτικούς περιορισμούς, «ανάλογα με τη φύση των στοιχείων στα οποία επενδύουν και τους επενδυτές στους οποίους απευθύνονται». Σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 2 εδάφιο β' του Συντάγματος, επιτρέπεται να ορισθούν ως φορείς άσκησης κανονιστικής αρμοδιότητας, εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και άλλα όργανα, εφόσον πρόκειται για «ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». Ως ειδικότερα θέματα θεωρούνται «εκείνα, τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση προς την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος, που αποτελεί το αντικείμενο της εν λόγω νομοθετικής ρυθμίσεως» (βλ. ΣτΕ 35 [Ολ] 1776/2007), απαιτείται επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλην προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης, αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο, συμφώνως το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα (βλ. ΣτΕ [Ολ] 1101/2002, 941/2008, 2116/2009). Ως λεπτομερειακά θεωρούνται τα ζητήματα που αφορούν «στη θέσπιση όλως δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων, ενώ οι κύριες και ουσιώδεις ρυθμίσεις πρέπει να έχουν τεθεί από τον ίδιο τον νομοθέτη» (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999), τεχνικού, δε, χαρακτήρα είναι τα θέματα που αφορούν ρυθμίσεις για τις οποίες είναι κατ' αρχήν απαραίτητη η παρέμβαση τεχνικού οργάνου (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999). Υπό το φως των ανωτέρω, παρατηρείται ότι η προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου διάκριση των ΟΕΕ σε κατηγορίες, αποτελεί λεπτομερειακό ζήτημα και μπορεί να τεθεί με νομοθετική εξουσιοδότηση, ενώ, η θέσπιση πρόσθετων επενδυτικών περιορισμών, πέραν όσων διά του παρόντος (εκ του νόμου) ορίζο-

νται, δεν αποτελεί λεπτομερειακό ζήτημα και δεν μπορεί να τεθεί με νομοθετική εξουσιοδότηση σε άλλα όργανα της διοίκησης.

27. Επί του άρθρου 49

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 ορίζονται τα εξής: «Πριν ανακληθεί η άδεια σύστασης του ΟΕΕ, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς γνωστοποιεί στον διαχειριστή του τις διαπιστωθείσες ελλείψεις ή παραβάσεις, τάσσοντας ταυτόχρονα προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες από τη γνωστοποίηση, μέσα στην οποία ο διαχειριστής καλείται να διατυπώσει τις απόψεις του και να λάβει, όταν συντρέχει περίπτωση, τα κατάλληλα μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους». Θα ήταν, ενδεχομένως, πληρέστερο, από νομοτεχνικής απόψεως, πριν από τη λέξη «παύση», να προστεθεί η φράση «τη συμπλήρωση των ελλείψεων, την».

28. Επί του άρθρου 57

Στο παρόν ορίζονται τα εξής: «Σκοπός των άρθρων 57 έως 68 είναι η αναμόρφωση της νομοθεσίας σχετικά με τις απαιτήσεις δημοσίευσης κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, καθώς και η θέσπιση μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά». Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, «Με το άρθρο 57 ορίζεται ο σκοπός των άρθρων 57 έως 68». Τα άρθρα 57-68 περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο Γ' του νομοσχεδίου, υπό τον τίτλο «Απαιτήσεις δημοσίευσης κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129». Δεδομένου του ανωτέρω τίτλου, ιδίως δε του ότι, στο παρόν άρθρο, εξαγγέλλεται ο σκοπός του νόμου, η τεχνικά προσήκουσα συστηματική θέση των εν λόγω διατάξεων θα ήταν, ενδεχομένως, ως νοηματική επεξήγηση στην αιτιολογική έκθεση, και όχι στο κείμενο του νόμου.

29. Επί του άρθρου 65

Στις περιπτώσεις ε', ζ', ιβ' και ιγ' της παραγράφου 1, η λέξη «κατευθείαν» χρησιμοποιείται για την παράθεση των περιπτώσεων στις οποίες η αρμόδια Αρχή είναι αυτή που ασκεί την αρμοδιότητα απαγόρευσης, αναστολής ή γνωστοποίησης, ήτοι ενεργεί χωρίς τη μεσολάβηση άλλης Αρχής. Στις εν λόγω διατάξεις προβλέπονται και περιπτώσεις στις οποίες η αρμόδια Αρχή

ζητεί από άλλες να διακόψουν ή να αναστείλουν (τις διαφημίσεις, τη διαπραγμάτευση ή τη γνωστοποίηση), ήτοι δεν ενεργεί κατά τρόπο άμεσο, αλλά σε συνεργασία με τις Αρχές αυτές. Η ανωτέρω λέξη δεν εισφέρει, νοηματικά, ειδικό κανονιστικό περιεχόμενο στις σχετικές διατάξεις, ούτε κάτι τέτοιο συνάγεται από την αιτιολογική έκθεση, και θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να αντικατασταθεί από τη λέξη «άμεσα».

Στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 ορίζονται τα εξής, ως προς τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς: (η Ε.Κ.) «απαγορεύει δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, όταν διαπιστώνει παράβασης ή έχει βάσιμες υποψίες παράβασης του παρόντος νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129». Η αντίστοιχη διάταξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 (άρθρο 32 παράγραφος 1 περίπτωση στ'), ως προς τις εξουσίες που διαθέτουν οι αρμόδιες (εποπτικές) αρχές, έχει ως εξής: «απαγορεύουν δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή εισαγωγή προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά, όταν διαπιστώνουν ότι παραβιάζεται ή έχουν βάσιμους λόγους να υποψιάζονται ότι πρόκειται να παραβιασθεί ο παρών κανονισμός» (στην αγγλική γλώσσα: «that it would be infringed», στη γαλλική γλώσσα: «qu'il y aurait violation»). Παρατηρείται, ότι οι «βάσιμες υποψίες παράβασης» δεν περιλαμβάνουν, νοηματικά, την κρίση ότι επίκειται (στο μέλλον) παραβίαση του νόμου ή του Κανονισμού, αλλά μόνο την κρίση ότι υφίσταται (συντελεσθείσα) παραβίασή τους, και, ως εκ τούτου, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, μετά τη λέξη «υποψίες» να τεθεί η λέξη «επικείμενης». Περαιτέρω, η φράση «διαπιστώνει παράβασης», πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «διαπιστώνει παράβαση».

Στην παράγραφο 2 ορίζονται τα εξής: «Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 1: α) άμεσα ή β) σε συνεργασία με άλλες αρχές ή γ) υπό την ευθύνη άλλων αρχών, έπειτα από ανάθεση των σχετικών καθηκόντων σε αυτές ή δ) έπειτα από υποβολή αίτησης στις αρμόδιες δικαστικές αρχές». Σύμφωνα με την αντίστοιχη διάταξη του προαναφερθέντος Κανονισμού (άρθρο 32 παράγραφος 2), «Οι αρμόδιες αρχές ασκούν τα καθήκοντα και τις εξουσίες τους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 με οποιονδήποτε από τους εξής τρόπους: (...)». Θα ήταν σκόπιμο, για λόγους σαφήνειας, η παράγραφος 2 να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκεί τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 1 με οποιονδήποτε από τους εξής τρόπους: α) άμεσα, β) σε συνεργασία με άλλες αρχές, γ) υπό την ευθύνη άλλων αρχών, με ανάθεση των σχετικών καθηκόντων σε αυτές, δ) με υποβολή αίτησης στις αρμόδιες δικαστικές αρχές».

30. Επί του άρθρου 66

Στην παράγραφο 3 σκόπιμο είναι, πριν από τη λέξη «είναι», για λόγους σαφήνειας, να τεθεί η φράση «πρέπει να».

31. Επί του άρθρου 67

Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 2, μετά τη λέξη «παρούσας», σκόπιμο είναι, για λόγους σαφήνειας, να τεθεί η λέξη «παραγράφου».

32. Επί του άρθρου 69

Στην παράγραφο 5 ορίζονται τα εξής: «Οι αρμόδιες αρχές των παρ. 1 έως 4 καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να συμμορφώνονται με τις κατευθυντήριες γραμμές, τις συστάσεις και τα πρότυπα που εκδίδονται από τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές μέσω της Μεικτής Επιτροπής, σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) 1093/2010, 1094/2010 και 1095/2010 και μπορούν να εκδίδουν σχετικές αποφάσεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, μπορούν να παρέχουν κάθε σχετική διευκρίνιση προς τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές». Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, το Κεφάλαιο Δ' περιλαμβάνει «Εφαρμοστικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2017 σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση, τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση και την τροποποίηση των Οδηγιών 1060/2009 και (ΕΕ) 648/2012». Ειδικά επί της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, στην αιτιολογική έκθεση αναφέρονται τα εξής: «Με την παρ. 5 διατυπώνεται η πρόθεση για συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες οδηγίες, συστάσεις και πρότυπα που εκδίδονται από τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές». Περαιτέρω, στο άρθρο 16 παράγραφος 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2010 «σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής», ορίζονται τα εξής: «Οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις. Εντός δύο μηνών από την έκδοση κατευθυντήριας γραμμής ή σύστασης, κάθε αρμόδια αρχή επιβεβαιώνει εάν προτίθεται να συμμορφωθεί προς την εν λόγω κατευθυντήρια γραμμή ή σύσταση. Σε περίπτωση που μια αρμόδια αρχή δεν συμμορφώνεται ή δεν προτίθεται να συμμορφωθεί, ενημερώνει την Αρχή, παραθέτοντας τους λόγους της. Η Αρχή δημοσιοποιεί το γεγονός ότι αρμόδια αρχή δεν συμμορ-

φώνεται ή δεν προτίθεται να συμμορφωθεί προς τη συγκεκριμένη κατευθυντήρια γραμμή ή σύσταση. Η Αρχή μπορεί επίσης να αποφασίσει, κατά περίπτωση, να δημοσιεύσει τους λόγους που παρασχέθηκαν από την αρμόδια αρχή για τους οποίους δεν συμμορφώνεται με τη συγκεκριμένη κατευθυντήρια γραμμή ή σύσταση. Η αρμόδια αρχή ενημερώνεται εγκαίρως σχετικά με τη δημοσιοποίηση αυτή. Εφόσον αυτό επιτάσσει η εν λόγω κατευθυντήρια γραμμή ή η σύσταση, τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα αναφέρουν κατά τρόπο σαφή και ενδελεχή κατά πόσο συμμορφώθηκαν προς την εν λόγω κατευθυντήρια γραμμή ή σύσταση». Εξ άλλου, στο άρθρο 17 παράγραφος 4 του Κανονισμού 1095/2010 της 24ης Νοεμβρίου 2010 «για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/EK και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/EK», ορίζονται τα εξής: «Εάν η αρμόδια αρχή δεν συμμορφωθεί με το ενωσιακό δίκαιο εντός μηνός από την παραλαβή της σύστασης της Αρχής, η Επιτροπή μπορεί, αφού ενημερωθεί από την Αρχή ή κατόπιν ιδίας πρωτοβουλίας, να διατυπώσει επίσημη γνώμη απαιτώντας από την αρμόδια αρχή να προβεί στις ενέργειες που απαιτούνται για να συμμορφωθεί με το ενωσιακό δίκαιο. Η επίσημη γνώμη της Επιτροπής λαμβάνει υπόψη τη σύσταση της Αρχής. Η Επιτροπή εκδίδει την εν λόγω επίσημη γνώμη το αργότερο εντός τριών μηνών από την έγκριση της σύστασης. Η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει αυτό το χρονικό διάστημα κατά ένα μήνα. Η Αρχή και οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες».

Παρατηρείται ότι, η, με διάταξη νόμου, δήλωση ή «διακήρυξη» πρόθεσης να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια από τις εθνικές εποπτικές αρχές, για την εφαρμογή όσων ορίζονται από τους ως άνω Κανονισμούς, και των κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και πρότυπων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών ή της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών, τυγχάνει νομοτεχνικά αδόκιμη. Ως εκ τούτου, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, η διατύπωση των σχετικών διατάξεων να προσιδιάζει, νοηματικά, σε μέτρο εφαρμογής των Κανονισμών αυτών, ήτοι θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Οι αρμόδιες αρχές των παρ. 1 έως 4 συμμορφώνονται με τις κατευθυντήριες γραμμές, τις συστάσεις και τα πρότυπα που εκδίδονται από τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές μέσω της Μεικτής Επιτροπής, σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) 1093/2010, 1094/2010 και 1095/2010, μπορούν να εκδίδουν σχετικές αποφάσεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, κάθε σχετική διευκρίνιση προς τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές».

Στην αιτιολογική έκθεση επί του παρόντος άρθρου αναφέρεται και παράγραφος 6, με την οποία θεσπίζεται «υποχρέωση των ανωτέρω εποπτικών αρχών να ενημερώνουν την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, αλλά και πιθανών ποινών που επιβάλλουν». Η παράγραφος αυτή δεν περιλαμβάνεται στο κείμενο του νομοσχεδίου.

33. Επί του άρθρου 85

Στην παράγραφο 5 ορίζονται τα εξής: «Η παρ. 1 του άρθρου 9 του παρόντος εφαρμόζεται και για τον Πρόεδρο και την πλειονότητα των μελών της επιτροπής ελέγχου του άρθρου 44 του ν. 4449/2017». Η φράση «την πλειονότητα των μελών» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη», κατά συσχετισμό προς όσα ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 10.

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2020

Οι εισηγητές
Νικόλαος Παπαχρήστος
Επιστημονικός Συνεργάτης
Λεμονιά Φραγκή
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών